

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Γλυκάς στιγμές...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΛΕΒΕΔΑ

|| Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ Κ. ΦΟΡΕ ||

Ο κ. Φορέ έφετασε μόνος του στο σπίτι του κατά τὰ μεσάνυχτα, γνωίζοντας ότι τὸ δρενό Λουσόν, δους είχε πάει μὲ τὴ γυναικα του γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὰ χειρεινά σπόρ. Ἐπλάγασε ἀμέσως καὶ ξύπνησε τὴν ἄλλη μέρα πολὺ ἡραγά. Μόλις ντύθηκε, ἔγραψε μερικά γράμματα, ἐπειτα φώναξε τὴν ὑπέρτερια του, τὴν 'Ιουλία καὶ, ἀφοῦ του ειδοποίησε πῶς ἡ γυναῖκα του θὰ γύριζε αὖτο η μεθαύριο, ἔβγηκε λέγοντας πῶς θάτωρε τὸ μεσημέρι στὴ Λέσχη.

Υστεροὶ ἀπὸ τὸ γεῦμα μιὰ δυνατὴ χιονοθύελλα ἐνέσκηψε στὸ Παρίσιο. Ο κ. Φορέ διαν εἰδεν εἰδεν τὸν κακὸν καιρό, ἀποφάσισε νὰ μείνῃ στὴ Λέσχη ὃς τὸ βράδυ, παῖδες ταχείτερα μετίτης μὲ τοὺς φίλους του. Όταν γύρισε σπίτι τὸν ἑπειτα τῆς 'Ιουλίας :

— Ακούσεται 'Ιουλία, ίσως νὰ μὴ φάω τὸ βράδυ στὸ σπίτι. "Αν ἔλθουν γράμματα, βάλε τα στὸ γραφείο μου". Όπωδήποτε νὰ μὴ περιμένεται ἀργότερο ἀπὸ τὶς ἐφτάμισι... "Πλὴ κανεὶς νὰ μὲ ζητήσῃ". 'Επιλεβφώνησαν ἀπὸ πολὺ πονθενά;

— Οχι, κύριε, ἀπάντησε ἡ ήπιηρέωνα. 'Υπάρχει μόνο ἓνα τηλεγράφωμα...

— Ενα τηλεγράφημα...; "Ε, καλά, νὰ τὸ βάλῃς μαζὺ μὲ τὰ γράμματα... η δικὶ φέρτο δῶ καλύτερα... Δινὲ ξέρεις τὶ συμβαίνει... ίσως γάλ είνε τίποτε βασιτικό. "Ανοίξε το καὶ διάβασε μου το...; "Ε, λοιπὸν ἀμπρός! 'Ιουλία, ἀκοῦς; Περιμένω!

'Η 'Ιουλία, με φωνή πνιγμένη, καὶ τόσο τρεμουλιαστή, διέτεινε πόλις ἀκούντοντας, διέβασε:

— Η κ. Φορέ βρεθήκε νεκρή στὸ βάθος μιᾶς χαράδρας. 'Ελετε ἀμέσωσ...

Ο κ. Φορέ ἄφησε μιὰ κραυγὴ ὅδύνης καὶ ἀπέλπισας, ἐστρώξε τὴν πορταὶ μ' ἔνα χτυπηταὶ με τὸ δόμησον του καὶ δῷμησε στὸ σαλόνι φωνάζοντας :

— Ή γυναῖκα μου σκοτώθηκε! Ή γυναικί μου πέθανε!

Η νηποτέρων είχε πέσει σὲ μιὰ πολτρόνα καὶ ἔλαγει :

— Ή κυρία... η καυμένη ἡ κυρία!...

Ἐπειτα γύρισε στὸν κυρίο της πονχὲ ξανα- μπῆ καὶ τοῦ είπε :

— Μήπως θέ-

λετε ἔνα ποτήρι

νερό; Μήποτες

θέλετε νὰ σᾶς

κάνω λίγο ἀέρα;

Μήπως είνε ἀνάγκη νὰ φωνάξει τὸ γιατρό;

— Έκείνος ἀνοίταν μὲ τὸ χέρι. Καὶ δταν τέλος μπόρεσε νὰ μλήσησε ἐτραύλισε :

— Τὸ τηλεγράφημα, δῶσε μου τὸ τηλεγράφημα!

Τὸ διάβασε καὶ τὸ ξαναδιάβασε, κινόντας μηχανικῶς τὰ χειλη του, σὰν νὰ μὴ μποροῦντο νὰ πιστεύη στὴν τρομερή εἰδηση...

Υστερο σηκώθηκε μὲ πόδια τρεμάμενα, ἐμπίκας στὸ σπουδαστήριο του καὶ κάθησε ἐμπρός στὴ γιατογιαφία τῆς γυναίκας του, ποτὶ τὴν είχαν κάνει πρὶν ἀπὸ δύο η τρία χρόνια καὶ είχε ἀρχίσει νὰ κιτρινίζει στὴν κορνίζη της.

Επὶ τέλος ἐκνέταξε τὴν ψηφητρεια του καὶ τῆς είπε :

— Πήγανε, καυμένη 'Ιουλία, πήγανε νὰ φάε... Μή φροντίζεις γιά μένα... Τάχιο χαμένα... Ή στάσου... στάσου... Μοῦ δίνεις, σὲ παρακαλῶ, τὸν ὄδηγὸ τῶν οιδηροδρόμων... Κάπου θὰ είνε. Αὖν θέρω ποῦ... ψάξε... ἡ εὐγάρσιστο!

Μίλωντο μὲ ἀπονη φωνή, μὲ μικρές κωμπατιαστὲς φράσεις, μὲ τὴν ὑπερβολικήν εὐγένεια ποὺ ἔχει κανεὶς στοὺς φοβεροὺς θυμοὺς καὶ στοὺς πολὺ μεγάλους πόνους.

Ἐξεψύλισε τὸν ὄδηγὸ τῶν οιδηροδρόμων, είδε πότις έφευγε 'π' τὸ Πορίσιο τραίνο γιὰ τὸ Λουσόν στὶς 9 καὶ 40' τὸ βράδυ καὶ ξήθανε στὶς 10 τὸ πρώτο καὶ είπε :

— Φευγή ἀπόνω... 'Ετοίμασε μου τὴν βαλίτσα μου!

"Ολη τὴ νύχτα ἐμεινει ὁρθὸς στὸ διαδρόμο τοῦ βαγονοῦ, καπνίζοντας ἀδιάνοτα, μὲ τὸ μετιτο καλλιηνὸς στὸ τέλος τοῦ παραθύρου, καὶ μὲ τὰ ματία χαμένα μέσα στὸ μαρέο κενὸ ταῦ τοπιῶν ποὺ περγούσαν μπρὸς του...

Λίγην ώρα θετεροὶ ἀπ' τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου ἀκούσει νὰ φωνάζουν : 'Δουσόν, Δουσόν! Παγωμένος ἀπὸ τὴν ἁγινία ὀλόληης νύχτας κι' ἀπ' τὸ πρωινὸ τουσχτερὸ κρέον, έκατεβήκε ἀπὸ τὸ τραίνο καὶ πήγε στὸ ξενοδοχείο.

Μόλις μπήσε, δὲ διευθύντης τοῦ ξενοδοχείου τὸν ἐπλούσιον μὲ συμπάθεια :

— Ω, κύριε, τὶ τρομερὸ δυστύχημα!

— Ο Φορέ ψιθύοις :

— Ποῦ είνε;

— Εἶδω στὸ

διαμέρισμα σας.

— Θέλω νά

τὴν ίδω...

φάνεια της υπόθεσης, είνε γεμάτη άπο άντικρουμένες λεπτομέρειες. "Όταν σκούπισαν τὸ χρόνι, βρήκαν στὴν γῆ ἔνη βημάτων. Τὰ ἔνη αὐτά, ἔνη παπούτσιαν γυναικείων και ἔνη παπούτσιαν ἀνδρικῶν σταματοῦν στὸ μέρος δουν ἔγινε ἡ πτώσις. Αὐτὸς είνε παράξενος. Άλλο ποτὲ παράξενο άκομα είνε τὸ δὺ τὰ παπούτσια τῆς κυρίας Φορέ προσδομῆσονταί άκριβῶς στὰ ἔνη τῶν γυναικείων υποδημάτων. Καὶ τὸ ποτὲ παράξενο, είνε πῶς στὴν κάθοδο φαινονται μόνο τὰ ἔνη τῶν ἀνδρικῶν βημάτων! Ποιός είνε λοιπόν, ὁ ἄνγειος αὐτὸς ταξιδιώτης; Καὶ τὸν έπονον ποὺ ἔκανεν ἀκριβῶς τὸν ίδιο περίπατο με τὴ φτωχὴ σου γυναικά, έπονατάστης στὸ σημεῖον ποὺ σταμάτησε καὶ ἔβενη και τοτερα γνήσιε πίσο: Άλλοστε τὰ παπούτσια γὰρ τὰ δύοτα μιλῶν, ἔχοντα φόρμα ἀμερικάνην, και δὲν είχε ἀνάγκη ὁ ἄνγειος περιπατητής παρὰ ν' ἀντικαταστῆσῃ τὰ παπούτσια που σὺ φοροῦσαν τότε με παπούτσια φόρμας γαλλικῆς... νὰ σάν τὰ δύοτα σου, γὰρ νὰ παραπλανήσῃ διλεῖς τὶς ἔρευνες τὶς ἀστυνομίας. Άλλα ἔδινανταστα, μού φαίνεται, τῇ διαθήκῃ. Τὶ φρονεῖτε γι' αὐτὸν τὸ γέγορα;

— Φρονῶ, ἀπάντησε σοβαρός δ. κ. Φορέ, πῶς ὁ γραφικὸς χαρακτήρα είνε χροὶς ἀμερικανίας τῆς γυναικάς μου, πράγμα δικαίως που δὲν μην πόντιζε νὰ μὴ τὴν θεωροῦν ἔγκυρη τὴν διαθήκη αὐτῆς.

— Καὶ μὲν αὐτὴ είνε η θελητής τῆς νεκρᾶς;

— Τὶ σημαίνει, κύριες ἀνακοίτα; Μπορῶ νὰ δεχθῶ αὐτή τὴ διαθήκη; Σάς ερωτῶ, μπορῶ;

— Τι θάλεγε;

— Θάλεγε, θά νηπιαζόταν ισως πῶς ἔβαλα τὴν γυναικά μου νὰ συντάξῃ τὴ διαθήκη αὐτή καὶ οὔτερα τὴ σκόνωσα!... Καὶ δὲν θὰ τάλενε μόνον δλος ὁ κόσμος ἀλλὰ ὃ τὸ νηπιαζόσατε και σας, δεν εἰν' έτσι; Ναί, ναὶ θὰ μοντὸ λέγατε και σεις ὁ ίδιος και ἀπόρω πῶς δημού τὸ λέτε, ἀφοῦ καταλαβαίνω πῶς τὸ νηπιαζόσατε καὶ θάλεγε;

— Ο ἀνακριτής χαρογέλασε και ἀπάντησε:

— Γιατὶ δὲν σᾶς τὸ λέω, είπατε; Γιατὶ ἀναλάβατε νὰ τὸ πῆτε μόνος σας!...

Συγχρόνως ἔβγαλε ἀπὸ ἔναν φάκελλο δύο σιδηροδρομικά εἰσιτήρια.

— Ίδον κ. Φορέ τὶ ἀποδεικνύει τὴν ἐνοχὴ σας, είπε μὲ σοβαρῷ φωνῆ. "Όταν ἀναχράντης ἀπὸ τὸ Παρίσιο γιὰ νὰ φθῆτε ἔδω βγάλατε γάρ μὲν τὴν γυναικά σας εἰσιτήριο ἀπλῆς μεταβάσεως, ἀνεῦ ἐπιστροφῆς δηλαδή, γιατὶ ἔζησαν πῶς ποτὲ δὲν θὰ γρύζεις πεντά πίσω και γὰρ τὸν ἔαυτὸ σας εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς, γιατὶ είχατε κανονίστε τὸ σχεδίου σας προκαταβολίους. Τὰ εἰσιτήριά σας αὐτὸν τὰ ἔλαβα χρέος ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Ντ' Όροφ. Γιατὶ βγάλατε εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς ἀφοῦ δὲν ξέρετε, δημος λέτε, δη τὸ σάς παρουσιαζόταν ἀνάγκη ν' ἀφήσετε τὴ γυναικά σας πόδων; Μπορεῖτε νὰ μην τὸ γνωρίστε μόνος σας πάσω; Μπορεῖτε νὰ μοι τὸ ἔξειγηστες αὐτό; Γιατὶ δέν βγάλατε και τὴν γυναικά σας εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς, δημος κάματε γάρ τὸν ἔαυτὸ σας; Κ' ἔπειτα ἀφοῦ δημονάγκη νὰ φύγετε ἔφαντικά γάρ τὸ Παρίσιο γιατὶ φύγετε τὸ βράδι; Γιατὶ κρυψήτηκατε διο τὸ ἀπόγευμα; Ποῦ είσαστε; Ναὶ σᾶς τὸ πῶ ἔνω; Παρασύνατε τὴ γυναικά σας στὸ γκρεμό και τὴν ἔζησαν κατό!... Ναί, έτσι είνε, είχατε προμελετήσατε τὸ ἔγκλημα!..

Ἐνώ μιλούσες ἀνακριτής, ἔκαιε συγχρόνως νεῦμα στὸν γραμματέα του. Αὐτὸς βγήκε μᾶς στηνή μηδέν μ' ἔνα χωροφύλακα.

— Ο κ. Φορέ τινάχτηκε ἔφαντικά ἐπάνω, ἀνοίξει τὰ χειλή του, προσπάθησε νὰ μιλήσῃ ἀλλὰ κανεὶς ήχος δὲν βγήκε αἴρ' τὸ στόμα του. Κάτωχρος, μόνο μὲ τὰ μάτια γουρούλωνα, μὲν και τὰ μαλλά σηκωμένας αἴρ' τὴ φρίξη, μὲν γόνατα ποὺ ἔτρεμαν, ἀπλούσε τὰ χειλά του γιὰ νὰ τοῦ περδάσῃ ὁ χωροφύλακας τὶς χιουρόπεδες τοῦ δεαμάτου!..

Μωρὶς Λεβέλ

ΔΕΝΤΡΟ ΠΟΥ ΣΦΥΡΙΖΕΙ

"Ο Αγγλος περιηγητής Ντέρχενς κατά τὴν τελευταίαν του περιοδεία στὴ Νότιο Αφρική, ἀνεκάλυψε ἕνα περιεργότατο δέντρο τὸ δύοτα διανομένο σφυρίζει μὲν ἀναμονησμένο θόρυβο. Τὸ δέντρο αὐτὸν ονομάζεται ἀπὸ τὸν ίδιον ίδαγενεῖς Τζοφάρ, είνε δὲν είδος ἀκακίας, ἀπὸ ἔκεινες δη ὅποιες φυτρώνων και εἰς τὰ δύοτα μας κλίματα. Σύμφωνα μὲ τὶς ἔρευνες τῶν φυσιολόγων, οἱ μουσικὲς ίδιοτετες τοῦ δέντρου αὐτὸν προέρχονται ἀπὸ κάπιοι δημόται τὸ δύοτον κατατόπιγε τὸ ἀγκάθια του, γιὰ νὰ ἀπομιζήσῃ τὸ κόμι που ὑπόρχει μέσα στὸν κορμό του. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν κοιλαίνεται τὸ περιεργό αὐτὸν δέντρο και μεταβάλλεται σὲ σφυρίζεται ποτὲ βγάζει ἔνα παραβόλεντο ήχο.

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

“Ενα φαιδρό πρόσωπο μὲ δυν γελάστα μάτια είνε καλύτερο δῶρο και ἀπὸ τὰ πλούσια κληρονομιά.

“Η ἔκφραση τῶν ματιῶν φανερώνει τὶ υπάρχει στὴν καρδιά.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΔΡΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

“Οταν μεθύσεις ὁ Βερλαίν

‘Ο Παῦλος Βερλαίν ήτανε γνωστὸς στὸ Παρίσιο τόπο γιὰ τὴν ἀσύγκριτη ποιητικὴ τέχνη του, δοσ και γιὰ τὶς ἔκκεντροκόστες και τὴν ἀλλητικὴ ζωὴ του. Ο μεγάλος αὐτὸς ποιητὴς ήτανε ξεμένος μονάχος διανούσαντας καὶ τὸν ποιητὴν τοῦ φίλων του—ήτανε ξεσκούνωτος.

Μιὰ νύχτα, δ. Πλευ Λουΐς, δ ἀδάντας συγγραφεὺς τῆς “Αρεοπάτης” και τῶν “Τραγουδιών τῆς Βίλιτσού”, γυνούσιος μόνος σπέτη του, σὲ μιὰ συνοικία τῆς Μονμάρτης. Έγειρε ποτὲ περιποτούσε εἰδὲ γάρχεται αἴρ' τὸ ἀντικυρόν πετοδότης δ. Βερλαίν. Ο Λέλιαν—διώς αποκαλούσαντας τὸν ποιητὴν οἱ φίλων του—ήτανε ξεσκούνωτος.

Τὸ λασπονικό κάρκινο λαμπράσκοντας σὲ τὸν ἀνεμιζότανε σὰν αίματωμένη σημαία. Τὰ μάτια του ἐλαπτών δγρα, τὸ δάσταθε βῆμα του ἐπρόδιο ποὺ ήτανε μεθυσμένος—κ' ἐνώ ἔκραδανε πλευτητὰς στὸν δέρμα πάντα χοντρά μαργαρύρια, τὴν δύοτα δένη ἀποχωρίζοτανε ποτέ, τὰ χειλά του φινύριζαν κάτι άσυνάρτητες φράσεις..

‘Ο Πλευ Λουΐς τὸν πλησίασε τὸ κεφάλι του τύφλως μέρα σεβασμὸν ποὺ ήτανε στὴν σηνί γέγεια του.

— ‘Ακούεις; Βροτούνας τόπε τότε δ. Βερλαίν, ἀκούς εἶναι νὰ κονιάση παλιάσθιοι πάς είμαι μεθυσμένος. Τὸ ταντάριθκες ποτὲ σου, Λουΐς, πῶς ητανε δυνατὸν νὰ βρεθούν ἀνθρώποις ποὺ νὰ μον πονεῖς πάς είμαι μεθυσμένος;

‘Ο Πλευ Λουΐς, ὁ διοτος δέλεπε τὸ μαίτρο πάντα τύφλα στὸ μεθύσιο, δὲν τολμήσουν πάντα ν' ἀπαντήσῃ.

— Νά τολμήσουν νὰ πονεῖς πάς είμαι μεθυσμένος; Εμένα λοιπὸν γάρ μου πού τὸ πούνε σάν κατέ ξειρετικό δῆμον;

*** “Η τρέλλες τοῦ Μποντλαίρ

“Ο ποιητὴς Κάρολος Μποντλαίρ, δ ἀραγκός Μποντλαίρ, δέν ητανε κακὸς ἀνθρωπος. Μά, οις συμβαίνει μ' δίλους τοὺς εὐγενικοὺς και λεπτοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ἐπίκρατε πολὺ ή ζωὴ και ποτέρων πολὺ, ουπορίγαντας κατουκάτου τὸ θηριώδη και τὸν κυνικό, ἐνώ κατά βάθος εχριψε ψυχὴ παιδιοῦ.

Οι γανάγνωστα μας θὰ γνωρίζουν βέβαια τὶ εἰπε, μάρε, ἐνώ καθότανε σ' ἓνα πότισμα τραπέζη, στὸ διπλανὸν του, καποιο καλοκάγα-

θο κύριο :

— Εχετε φάει ποτὲ σας μυαλὸ μικροῦ παιδιοῦ....

Τὸ άνεκδότο δημος ποὺ θὰ σᾶς διηγηθοῦμε τώρα, είνε πολὺ πότισμο.

“Ενα βράδυ, βρισκότανε μὲ τὴν παρέα του σ' ἓνα καφενείο και συζητούσαν περὶ τέχνης. Ο Μποντλαίρ βρισκότανε τότε σὲ νευρική υπερδέληση. Κάτι ήθελε νὰ πῆ, κάπου ήθελε νὰ ξεπάστη, πολὺ δὲν έβρισκες ούτε τὸν κατάλληλο στόχο ούτε και τὴν κατάλληλη εύκαμπτια.

“Εξέφρα, είδε νὰ μπαίνῃ στὸ καφενείο μιὰ νεαρά και ωραίοτετες δεσποτούνες ή δοπιάς δρχίσεις νά οίχνη τριγύρω της δεξεταστικές ματιών, ούτε νὰ ζητούσαν νά κάπω πολιόν.

“Ο Μποντλαίρ, χωρὶς νά κάρη καρδιό, σηκώθηκε, τὴν πλησίασε, τῆς έκανε μάρε βαθειάν υπόκλιση και στὴν καρδιά της είπε μὲ τὸ ποδιόσθιον:

— Ξέρετε, δεσποτίνες, τὶ επιθυμία μὲ κατέλαβε, αἴρ' τὴν πρώτην ποτὶ γάρ είδα;

— “Οχι, τοῦ ἀποκούθηκε τὸ φτωχὸ τὸ κορίτσι, παραζαλισμένο:

— “Απλούστατα, —έπακολούθησε δ. Μποντλαίρ μὲ τὸ ίδιο σοβαρὸ θυρός.—Νά σᾶς κρεμάσατε στὸ ταβάνι ἀπ' τὰ πόδια και νά σᾶς πλαθι στὸ μέτωπο και στὰ μαλλιά!...

“Οπου φύγει—φύγεις ή δεσποτούνες!.. Τὸν πέρασε, και μὲ τὸ δίκη της ή κοπέλλα, γάρ τρελλό!...

ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΜΕ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Πλησιάζει νὰ γίνη κοινὸν κτήμα δηλου τοῦ κόσμου ή ἐναέριος συγκοινωνίας μὲ ἀεροπλάνο. Δὲν ἐπωφελοῦνται δημος ἀπὸ αὐτὴ διὰ τὰ ἔθνη ἐξ ισού, γιατὶ ὁ κόσμος φοβᾶται ἀκόμα τοὺς αἰθέρες.

“Απ' μια Γαλλικὴ στατιστικὴ έξαφνα πληροφοριούμενα σχετικῶς δη, ἐκείνων ποτὲ ταξιδεύοντων λιγάτερο μὲ ἀεροπλάνα είναι οι Γάλλοι. Πρότοι ξεχοντανε οι ‘Αμερικανοί, θεύτεροι οι ‘Αγγλοι και τελευταίοι οι Γάλλοι!